มหาวิทยาลัยแม่โจ้

รายละเอียดรายวิชา (OBE-3)

คณะ ผลิตกรรมการเกษตร
สาขาวิชา การส่งเสริมและสื่อสารเกษตร
วิทยาเขต เชียงใหม่
ภาคการศึกษา/ปีการศึกษา ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2569

หมวดที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อวิชา	หลักการสื่อสารเกษตรในยุคดิจิทัล		
2. รหัสวิชา	10113311		
3. จำนวนหน่วยกิต	3 (3-0-6)		
4. หลักสูตร	การส่งเสริมและสื่อสารเกษตร		
5. ประเภทวิชา	☐ วิชาเฉพาะ กลุ่มวิชา ☑ แกน ☐ เอกบังคับ ☐ เอกเลือก ☐ วิชาเลือกเสรี ☐.....		
6. วิชาบังคับก่อน	ไม่มี		
7. ผู้สอน	1. รศ.ดร.นคเรศ รังควัต 2. ผศ.ดร.ปิยะ พละปัญญา		
8. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา			
ภาคทฤษฎี 45 ชั่วโมง	ภาคปฏิบัติ 0 ชั่วโมง	การศึกษาด้วยตัวเอง 45 ชั่วโมง	ทัศนศึกษา/ฝึกงาน 0 ชั่วโมง

หมวดที่ 2 : คำอธิบายรายวิชาและผลลัพธ์ระดับรายวิชา (CLOs)

2.1 คำอธิบายรายวิชา

องค์ประกอบ หลักการ แนวความคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร เทคนิคการสื่อสารกับการเกษตร การยอมรับนวัตกรรมทางการเกษตร ปัจจัยในการเลือกวิธีการสื่อสาร วิเคราะห์กระบวนการสื่อสารระดับต่างๆ ในเชิงพฤติกรรมศาสตร์การสื่อสาร รวมทั้งการสื่อสารภายในบุคคล การสื่อสารระหว่างบุคคล และการสื่อสารมลชน ตลอดจนบทบาทและอิทธิพลของการสื่อสารที่มีผลต่อการพัฒนาการเกษตร

Components, principle, and concepts on communication. Communication techniques employed with farmers. Adoption of agricultural innovation. Factors in the selection of communication methods. An analysis of communication process at different level of

communication behaviors. Intrapersonal communication, interpersonal communication, and mass communication. Roles and influence of communication effecting agricultural development.

2.2 ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (Course learning Outcome) CLOs

CLO 1 บอกถึงความสำคัญของการสื่อสารที่มีความสำคัญต่อการส่งเสริมการเกษตรได้

CLO 2 เลือกใช้วิธีการและเครื่องมือในการสื่อสารให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาเพื่อชุมชนและการส่งเสริมการเกษตรได้

หมวดที่ 3 : การปรับปรุงรายวิชาตามข้อเสนอแนะจาก OBE.5

ข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง
-	-

หมวดที่ 4 : ข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

4.1) นักศึกษารู้และเข้าใจในผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชา (CLOs)

อาจารย์ผู้สอนจะแจ้งให้นักศึกษาทราบและทำความเข้าใจเบื้องต้นก่อนเริ่มเรียนถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชา แผนการสอน การวัดและประเมินผล รวมถึงข้อปฏิบัติระหว่างการเรียนการสอน และเปิดโอกาสในนักศึกษาได้ซักถามในสัปดาห์แรกของการเรียนการสอน

4.2) นักศึกษามีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลที่สอดรับกับผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชา (CLOs)

4.2.1 นักศึกษาสามารถคิดและเสนอหัวข้อกิจกรรมต่ออาจารย์ผู้สอน

4.2.2 นักศึกษาสามารถกำหนดแผน ตารางกิจกรรมในรายวิชาได้

4.2.3 นักศึกษาสามารถเลือกวิธีและออกแบบในการศึกษาเพื่อดำเนินโครงการ

4.2.4 นักศึกษาสามารถเลือกหัวข้อโครงงานเพื่อใช้ศึกษาในรายวิชานี้ได้

4.3) ข้อปฏิบัติระหว่างดำเนินการเรียนการสอน

4.3.1 นักศึกษาต้องรับผิดชอบเข้าเรียนทุกครั้ง หากมีความจำเป็นต้องขาดเรียนให้แจ้งอาจารย์ผู้สอนทราบ ล่วงหน้า หรือหากขาดเรียนอันเนื่องมาจากการเจ็บป่วยให้นำใบรับรองแพทย์มาแสดง มิฉะนั้นจะถูกหักคะแนนจาก คะแนนรวมร้อยละ 10 ต่อครั้ง รวมถึงหากเวลาเรียนไม่ครบร้อยละ 80 จะไม่มีสิทธิเข้าสอบในรายวิชา

4.3.2 นักศึกษาต้องรับผิดชอบส่งงานตรงตามกำหนดเวลา หากส่งงานล่าช้าจะถูกหักคะแนนตามสัดส่วนเวลา ที่อาจารย์ผู้สอนกำหนดตามความเหมาะสม

4.3.3 นักศึกษาต้องไม่คัดลอกหรือทำซ้ำความคิดงานของผู้อื่นทั้งทางตรงและทางอ้อมมิฉะนั้นจะไม่ได้รับการประเมินในผลงานนั้นๆ และส่งผลให้การประเมินในผลงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกันเป็นโมฆะด้วย

4.3.4 นักศึกษาต้องรักษามารยาทและประพฤติตนให้เหมาะสมตามขนมธรรมเนียมประเพณีไทย โดยการแต่ง กายให้เรียบร้อย ไม่สวมรองเท้าแตะ ไม่สวมกางเกงยีนส์ ผู้ชายไม่สวมเสื้อคอกลม ผู้หญิงให้ใส่กระโปรงเท่านั้น

4.4) ข้อปฏิบัติในการอุทธรณ์การประเมินการเรียนการสอน

นักศึกษาสามารถอุทธรณ์เกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยแจ้งเรื่องที่จะอุทธรณ์ที่เจ้าหน้าที่หลักสูตรหรือสาย ตรงประธานอาจารย์ประจ าหลักสูตรโดยตรงโดยข้อมูลติดต่อจะอยู่ที่หน้าเว็บไซต์ของหลักสูตร หรืออุทธรณ์ผ่านคณะ ผลิตกรรมการเกษตรโดยประสานเจ้าหน้าที่ของคณะ

หมวดที่ 5 : ความสอดคล้องระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) กับ ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLOs) และผลทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (LLLs)

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบของผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรลงสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

10113311 หลักการสื่อสารเกษตรในยุคดิจิทัล	ผลลัพธ์การเรียนรู้										
	PLO1	PLO2	PLO3	PLO4	PLO5	PLO6	PLO7	PLO8	PLO9	PLO10	PLO11
CLO 1 บอกถึงความสำคัญของการสื่อสารที่มีความสำคัญต่อการส่งเสริมการเกษตรได้			✓								
CLO 2 เลือกใช้วิธีการและเครื่องมือในการสื่อสารให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาเพื่อชุมชนและการส่งเสริมการเกษตรได้			✓			✓	✓				
LLL1 Literacy			✓			✓					
LLL2 Digital and technology-based competences							✓				

หมวดที่ 6 : ความสอดคล้องระหว่างผลการเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLOs), LLLs วิธีการสอน และการประเมินผล

ความสอดคล้องระหว่างผลการเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLOs) วิธีการสอน และการประเมินผล

CLO# และ LLL#	วิธีการสอน (Active Learning)	การประเมินผล
CLO 1 บอกถึงความสำคัญของการสื่อสารที่มีความสำคัญต่อการส่งเสริมการเกษตรได้	การบรรยาย	การสอบกลางภาคและปลายภาค
CLO 2 เลือกใช้วิธีการและเครื่องมือในการสื่อสารให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาเพื่อชุมชนและการส่งเสริมการเกษตรได้	การเรียนรู้ผ่านโครงงาน (work-based learning)	การประเมินจากกระบวนการทำงานและชิ้นงาน
CLO 2 เลือกใช้วิธีการและเครื่องมือในการสื่อสารให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาเพื่อชุมชนและการส่งเสริมการเกษตรได้	การเรียนรู้ผ่านโครงงาน (work-based learning)	การประเมินจากชิ้นงานและการนำเสนองาน
LLL1 Literacy	นักศึกษาดำเนินการประสานกับองค์กรต่างๆ ผู้นำชุมชน เพื่อขอความอนุเคราะห์ดำเนินการเก็บข้อมูลในพื้นที่ รวมถึงประสานงานขอข้อมูลต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมในการวางแผนกระบวนการและวิธีการในการสื่อสารต่อไป	มอบหมายให้นักศึกษากำหนดประเด็นในการเก็บข้อมูลขององค์กรและชุมชนโดยการสัมภาษณ์และเอกสารต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลตามโจทย์ที่อาจารย์ผู้สอนกำหนด
LLL2 Digital and technology-based competences	1. นักศึกษามีการเตรียมการวางแผนการในการเก็บข้อมูลตามโจทย์และออกแบบวิธีการ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลตามโจทย์ที่กำหนดด้วยตนเอง 2. การเตรียมนำเสนอข้อมูลที่ได้จากสารสนเทศและมีการนำเสนอโดยใช้สื่อต่างๆ ประกอบการบรรยายในชั้นเรียน	1. ความกระตือรือร้นขณะทำงาน การออกแบบวิธีการวิเคราะห์ ที่ได้จากการลงพื้นที่มานำเสนอในรูปแบบของการบรรยายหน้าชั้นเรียน และรูปเล่มรายงาน เพื่อ นำมาประเมินคะแนนตามรูบริคที่กำหนด 2. มอบหมายให้นักศึกษาออกแบบข้อมูลที่จะใช้ใน

		การนำเสนอแบบบรรยายหน้าชั้นเรียนให้ อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษารับทราบผลกาวางแผนและผลิตสื่อแล้วประเมินให้คะแนนตามรูบริคที่กำหนด

หมวดที่ 7 : แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	ชม.	ผู้สอน
1	แนะนำรายวิชา : แจกแจงแผนงาน	*3*	ผศ.ดร.ปิยะ พละปัญญา
2	(เทคโนโลยีและการสื่อสาร)INNOVATION FOR COMMUNICATION)	*3*	ผศ.ดร.ปิยะ พละปัญญา
3	การสื่อสาร (COMMUNICATION*)*	*3*	ผศ.ดร.ปิยะ พละปัญญา
4	ระบบการคิด (THINKING)	*3*	ผศ.ดร.ปิยะ พละปัญญา
5	ความคิดสร้างสรรค์ (CREATIVE THINKING)	*3*	ผศ.ดร.ปิยะ พละปัญญา
6	การวางแผนสื่อ (PLANNING MEDIA)	*3*	ผศ.ดร.ปิยะ พละปัญญา
7	การยอมรับ (ADOPTION PROCESS)	*3*	ผศ.ดร.ปิยะ พละปัญญา
8	การสอนผู้ใหญ่ (ADULT)	*3*	รศ.ดร.นคเรศ รังควัต
9	ปัจจัยในการเลือกวิธีการส่งเสริมการเกษตร	*3*	รศ.ดร.นคเรศ รังควัต
10	ประวัติของเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	*3*	รศ.ดร.นคเรศ รังควัต
11	ความหมายของการสื่อสารมวลชนและการประยุกต์ใช้	*3*	รศ.ดร.นคเรศ รังควัต
12	การสื่อสารมวลชนกับการส่งเสริมการเกษตร	*3*	รศ.ดร.นคเรศ รังควัต
13	ปฏิบัติงานสื่อสาร	*3*	รศ.ดร.นคเรศ รังควัต
14	การนำเสนอผลงาน : โดยนักศึกษา	*3*	รศ.ดร.นคเรศ รังควัต
15	การนำเสนอผลงาน : โดยนักศึกษา	*3*	รศ.ดร.นคเรศ รังควัต

หมวด 8 : การประเมินการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา (CLOs)

8.1 กลยุทธ์การประเมิน (ตัวอย่าง)

CLOs	วิธีการและสัดส่วนการประเมิน				
	วิธีการ (สัดส่วน)	**วิธีการ (สัดส่วน)**	**วิธีการ (สัดส่วน)**	**วิธีการ (สัดส่วน)**	**รวม (100%)**
CLO1 บอกถึงความสำคัญของการสื่อสารที่มีความสำคัญต่อการส่งเสริมการเกษตรได้	การสอบกลางภาค 20%	การสอบปลายภาค 20%	-	**-**	40 %
CLO2 เลือกใช้วิธีการและเครื่องมือในการสื่อสารให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาเพื่อชุมชนและการส่งเสริมการเกษตรได้ เลือกใช้วิธีการและเครื่องมือในการสื่อสารให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาเพื่อชุมชนและการส่งเสริมการเกษตรได้	ความสวยงามของรูปเล่ม 15%	กระบวนการทำงาน 25 %	การนำเสนอ 10%	การเข้าชั้นเรียนและการมีส่วนร่วม 10%	60 %

8.2 วิธีการประเมิน แบบรูบริค (Rubric) หรือ อื่นๆ (ถ้ามี)

ประเด็นการประเมิน		เกณฑ์การให้คะแนน				
		5	4	3	2	1
1.	กระบวนการทำงาน	- มีการร่วมมือกันอย่างดี และระบุความรับผิดชอบของสมาชิกทุกคนในกลุ่มอย่างชัดเจน	- มีการร่วมมือกัน และระบุความรับผิดชอบ แต่ไม่ครอบคลุมสมาชิกทุกคนในกลุ่ม	- มีการร่วมมือกันและระบุความรับผิดชอบของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม แต่ไม่ชัดเจน	- มีการร่วมมือกันแต่ไม่ระบุความรับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่ม	- ไม่ระบุความรับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่ม
		- มีการแสวงหาความรู้ ลงมือปฏิบัติ กิจกรรมตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย โดยการศึกษาข้อมูลอย่างน้อย 5 แหล่ง และสัมภาษณ์ผู้รู้	- มีการแสวงหาความรู้ ลงมือปฏิบัติ กิจกรรมตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย โดยการศึกษาข้อมูลอย่างน้อย 4 แหล่ง หรือสัมภาษณ์ผู้รู้	- มีการแสวงหาความรู้ ลงมือปฏิบัติ กิจกรรมตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย โดยการศึกษาข้อมูลอย่างน้อย 3 แหล่ง	- มีการแสวงหาความรู้ ลงมือปฏิบัติ กิจกรรมตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย โดยการศึกษาข้อมูลอย่างน้อย 2 แหล่ง	- มีการแสวงหาความรู้ ลงมือปฏิบัติ กิจกรรมตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย โดยการศึกษาข้อมูลอย่างน้อย 1 แหล่ง
		- ขอคำปรึกษาอย่างน้อย 3 ครั้ง เมื่อมีข้อสงสัยกับปัญหาที่เกิดขึ้น มีพัฒนาการ และมีกระบวนการแก้ปัญหา	- ขอคำปรึกษาอย่างน้อย 2 ครั้ง เมื่อมีข้อสงสัยกับปัญหาที่เกิดขึ้น มีพัฒนาการ และมีกระบวนการแก้ปัญหา	- ขอคำปรึกษาอย่างน้อย 1 ครั้ง เมื่อมีข้อสงสัยกับปัญหาที่เกิดขึ้น และมีกระบวนการแก้ปัญหา	- ขอคำปรึกษาอย่างน้อย 1 ครั้ง หลังจากพยายามแก้ปัญหา เมื่อมีข้อสงสัยกับปัญหาที่เกิดขึ้น	- ขอคำปรึกษาอย่างน้อย 1 ครั้ง เมื่อมีข้อสงสัยกับปัญหาที่เกิดขึ้น
		- มีกระบวนการ วิธีการทำงานได้อย่างชัดเจน เป็นระบบและครบถ้วน	- มีกระบวนการ วิธีการทำงานได้อย่าง เป็นระบบและครบถ้วน	- มีกระบวนการวิธีการทำงานได้อย่างครบถ้วน	- มีกระบวนการวิธีการทำงานพอสมควร	- มีกระบวนการวิธีการไม่ครบถ้วน
		- มีรูปแบบรายงานที่ครบถ้วนสมบูรณ์	- มีรูปแบบรายงานที่ครบถ้วน	- มีรูปแบบรายงานที่ครบถ้วนพอสมควร	- มีรูปแบบรายงานที่ครบถ้วน	- มีรูปแบบรายงานไม่ครบถ้วน
2.	ความสวยงามของชิ้นงาน	- มีความเรียบร้อย สวยงาม แปลกใหม่ จูงใจให้เข้าไปอ่าน และจูงใจให้เข้าไปอ่าน	- มีความเรียบร้อย สวยงาม แปลกใหม่	มีความเรียบร้อยสวยงามและลงตัว	มีความเรียบร้อยและสวยงาม	มีความเรียบร้อย
รวม 40 คะแนน						
ประเด็นการประเมิน		เกณฑ์การให้คะแนน				
		5	4	3	2	1

3.	การนำเสนอ	- ข้อมูลนำเสนอชัดเจน ถูกต้อง และไม่มีข้อผิดพลาด	- ข้อมูลนำเสนอชัดเจน ถูกต้อง และมีข้อผิดพลาดบ้าง	- ข้อมูลนำเสนอชัดเจน ถูกต้อง และมีข้อผิดพลาด	- ข้อมูลนำเสนอไม่ชัดเจน และมีข้อผิดพลาด	- ข้อมูลนำเสนอไม่ชัดเจน และมีข้อผิดพลาดมาก
		- มีประเด็นที่นำเสนอครบถ้วน เนื้อหาแต่ละประเด็นมีความสมบูรณ์	- มีประเด็นที่นำเสนอครบถ้วน แต่เนื้อหาในบางประเด็นยังขาดความสมบูรณ์	- มีประเด็นที่นำเสนอไม่ครบถ้วน เนื้อหาในบางประเด็นยังขาดความสมบูรณ์	- มีประเด็นที่นำเสนอไม่ครบถ้วน เนื้อหาในบางประเด็นขาดความสมบูรณ์	- มีประเด็นที่นำเสนอไม่ครบถ้วนสมบูรณ์
		- ใช้เวลาในการนำเสนองานได้อย่างเหมาะสม และตรงเวลา	- ใช้เวลาในการนำเสนองานเกินกว่าเวลาที่กำหนด 10 นาที	- ใช้เวลาในการนำเสนองานภายในเวลาที่กำหนด ต่ำกว่า 7 นาที	- ใช้เวลาในการนำเสนองานภายในเวลาที่กำหนด ต่ำกว่า 6 นาที	- ใช้เวลาในการนำเสนองานภายในเวลาที่กำหนด ต่ำกว่า 5 นาที
รวม 10 คะแนน						

หมวดที่ 9 : สื่อการเรียนรู้และงานวิจัย

1. สื่อการเรียนรู้และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

กาญจนา แก้วเทพ. 2541. **การวิเคราะห์สื่อ: แนวคิดและเทคนิค**. กรุงเทพฯ : บริษัท อินฟินิตี้เพรส จำกัด.

กาญจนา แก้วเทพ,กำจร หลุยยะพงศ์,รุจิรา สุภาษา,วีรพงษ์ พลนิกรกิจ. 2542. “บทสรุปสำหรับผู้บริหาร” (Executive Summary) **โครงการวิจัยเพื่อประมวลองค์ความรู้เรื่อง”ระบบการสื่อสารเพื่อชุมชน”.**กรุงเทพฯ: สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย.

ปิยะ พละปัญญา. 2568. เอกสารคำสอนวิชา 10113312 **การผลิตสื่อดิจิทัลทางการเกษตร.** เชียงใหม่. คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

ปิยะ พละปัญญา. 2568. **การสื่อสารเพื่อพัฒนาการเกษตร.** เชียงใหม่. คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

อรนุช เลิศจรรยารักษ์ และดาราวรรณ สุขุมาลชาติ. **ทฤษฎีการสื่อสารเบื้องต้น.** กรุงเทพ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, พิมพ์ครั้งที่ 9, 2535.

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. **สื่อสารมวลชนเบื้องต้น สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.พิมพ์ครั้งที่ 4. 2547.

2. งานวิจัยที่นำมาสอนในรายวิชา

กาญจนา แก้วเทพ,กำจร หลุยยะพงศ์,รุจิรา สุภาษา,วีรพงษ์ พลนิกรกิจ. 2542. “บทสรุปสำหรับผู้บริหาร” (Executive Summary) **โครงการวิจัยเพื่อประมวลองค์ความรู้เรื่อง”ระบบการสื่อสารเพื่อชุมชน”.**กรุงเทพฯ: สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย.

ภัสสรา สุขกาญจนะ, นคเรศ รังควัต, พุฒิสรรค์ เครือคำ และปิยะ พละปัญญา. 2567. การรับรู้สารสนเทศทางการเกษตรผ่านสื่อของเกษตรกร จังหวัดเชียงใหม่. **วารสารผลิตกรรมการเกษตร.** 6(1), 131-139.

นคเรศ รังควัต และปิยะ พละปัญญา**.** 2567. ปัจจัยการเปิดรับและใช้ประโยชน์สื่อทางการเกษตรของชุมชนบ้านโปง ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. **วารสารศิลปศาสตร์.** 12(1), 229-254.

ธีร์ธวัช ปุรินทราภิบาล, พุฒิสรรค์ เครือคำ, ปิยะ พละปัญญา และนภารัศม์ เวชสิทธิ์นิรภัย. 2567. ความต้องการสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรสำหรับเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmers) ในภาคเหนือตอนบน. **วารสารผลิตกรรมการเกษตร.** 6(3), 51-64.

ผู้รับผิดชอบรายวิชา/ผู้รายงาน ผศ.ดร.ปิยะ พละปัญญา, วันที่ 18 พฤษภาคม 2569